

INFORMATIEBROCHURE INTERNERING IN KORT

BESTEK

Vooraf.

De wet op de internering van 5 mei 2014 is zeer uitgebreid. In het kader van deze brochure is het niet de bedoeling alle facetten van deze wet hier te behandelen doch enkel de voornaamste.

U kan de **wet van 5 mei 2014** op het internet terug vinden via deze [link](#).

De voornoemde wet werd gewijzigd door de **wet van 4 mei 2016** houdende internering en diverse bepalingen inzake Justitie (B.S. 13 mei 2016 – hoofdstuk 17).

U kan deze wet op het internet terug vinden via deze [link](#)

Een laatste wijziging werd doorgevoerd door de **wet van 6 juli 2017** houdende vereenvoudiging, harmonisering, informatisering en modernisering van bepalingen van burgerlijke recht en van burgerlijk procesrecht alsook van het notariaat, en houdende diverse bepalingen inzake justitie (B.S. 3 augustus 2017 – titel 18).

U kan deze wet op het internet terug vinden via deze [link](#)

In een aantal gevallen zal ook verwezen worden naar een artikel van de wet om de opzoeken te vergemakkelijken.

I. INTERNERING – GERECHTELIJKE FASE.

1. Begrip.

De internering is een **veiligheidsmaatregel** (en dus geen straf) die er tegelijkertijd toe strekt de maatschappij te beveiligen en de geïnterneerde persoon de zorg te verstrekken die zijn toestand vereist met het oog op zijn re-integratie in de maatschappij.

De internering is een veiligheidsmaatregel **van onbepaalde duur**. Er kan wel een einde gesteld worden aan deze veiligheidsmaatregel via de definitieve invrijheidstelling. Daarvoor is wel vereist dat een opgelegde proeftermijn is doorlopen en dat de geestestoestand van de geïnterneerde voldoende gestabiliseerd is.

Het is de bedoeling van de internering, rekening houdend met het veiligheidsrisico en de gezondheid van de geïnterneerde persoon, om aan de betrokkene de nodige zorg aan te bieden om een menswaardig leven te leiden. Bij voorkeur gebeurt dit via een zorgtraject waarin zorg op maat wordt aangeboden.

2.Voorwaarden van internering.

Er moeten aan verschillende voorwaarden **cumulatief** worden voldaan vooraleer onderzoeks- of vonnisgerechten een internering kunnen opleggen:

- het gaat om feiten die kunnen worden gekwalificeerd als een misdaad of wanbedrijf die de fysieke of psychische integriteit van derden aantast of bedreigt;
- de dader lijdt op het ogenblik van de beslissing aan een geestesstoornis die zijn beoordelingsvermogen of de controle over zijn daden tenietdoet of ernstig aantast;
- het gevaar bestaat dat de dader, als gevolg van zijn geestesstoornis, eventueel in samenhang met andere risicofactoren, opnieuw feiten zal plegen zoals hierboven vermeld in de eerste voorwaarde.

Indien de feiten niet beantwoorden aan het hoger vermelde kan er niet geïnterneerd worden.

Er kan dus geen internering worden bevolen indien iemand een overtreding begaat.

Internering is ook niet mogelijk voor vermogensmisdriven (bijvoorbeeld diefstal, oplichting, misbruik van vertrouwen), tenzij de feiten ook een aantasting of bedreiging van de fysieke of psychische integriteit veroorzaken.

Internering is ook niet mogelijk wanneer een persoon geen misdaad of wanbedrijf heeft gepleegd doch enkel geestesgestoord is. Daarvoor bestaan andere burgerlijke matregelen.

3.Verplicht forensisch psychiatrisch onderzoek.

Alvorens een internering kan uitgesproken worden is een forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek **verplicht**. Dit kan zowel door het openbaar ministerie, de onderzoeksrechter als de onderzoeks- (raadkamer, kamer van inbeschuldigingstelling) of vonnisgerechten (correctionele rechtbank, hof van beroep, hof van assisen) worden bevolen.

De deskundige dient in ieder geval na te gaan:

- of de persoon op het ogenblik van de feiten EN op het ogenblik van het deskundigenonderzoek leed aan een geestesstoornis die zijn beoordelingsvermogen of de controle over zijn daden heeft tenietgedaan of ernstig heeft aangetast;
- of er mogelijk een oorzakelijk verband bestaat tussen de geestesstoornis en de feiten;
- of er recidivegevaar is voor de feiten waarvoor geïnterneerd kan worden ten gevolge van de geestesstoornis of in samenhang met andere risicofactoren, hetgeen het uitvoeren van een risicotaxatie impliceert;
- het behandelingstraject met het oog op re-integratie;
- ten aanzien van bepaalde seksuele delinquenten wordt de verplichting opgelegd om ook te adviseren over de noodzaak om een gespecialiseerde begeleiding of behandeling op te leggen.

Dit onderzoek wordt uitgevoerd onder leiding en verantwoordelijkheid van een deskundige, houder van de beroepstitel 'forensisch psychiater', die voldoet aan de door de wet gestelde voorwaarden.

Het deskundigenonderzoek kan ook in college of met bijstand van andere gedragswetenschappers uitgevoerd worden, telkens onder leiding van voormelde deskundige.

Na afloop van zijn werkzaamheden stuurt de deskundige zijn bevindingen, waarbij hij reeds een voorlopig advies voegt, ter lezing aan de advocaat van de verdachte en aan het openbaar ministerie.

Tenzij de rechter vooraf een termijn heeft vastgesteld, bepaalt de deskundige, rekening houdend met de aard van de zaak, een redelijke termijn waarbinnen de advocaat van de verdachte zijn opmerkingen moet maken. Behoudens andersluidende beslissing van de rechter of door de deskundige in zijn voorlopig advies bedoelde bijzondere omstandigheden, bedraagt die termijn ten minste vijftien dagen. De deskundige ontvangt de opmerkingen van de advocaat van de verdachte en desgevallend van zijn eigen deskundige vóór het verstrijken van deze termijn. De deskundige houdt geen rekening met de opmerkingen die hij na het verstrijken van deze termijn ontvangt.

Op de dag van de neerlegging van het verslag zendt de deskundige, bij een ter post aangetekende brief of per mailcorrespondentie, een afschrift van het verslag aan de advocaat van de onderzochte persoon.

Voor meer details over het verplicht forensisch psychiatrisch onderzoek, zie de artikelen 5 tot en met 8 van de wet van 5 mei 2014.

4.Opneming ter observatie indien verdachte in voorlopige hechtenis verblijft.

Ten aanzien van een verdachte die in voorlopige hechtenis verblijft, kan een **observatiestelling** worden bevolen met het oog op het uitvoeren van een grondig multidisciplinair deskundigenonderzoek.

Dit kan enkel worden bevolen door de onderzoeksrechter en de onderzoeks- en vonnisgerechten. Tegen deze beslissing staat geen rechtsmiddel open.

In dat geval wordt de verdachte ter observatie overgebracht naar een door de Koning speciaal opgericht beveiligd klinisch observatiecentrum, nadat de deskundige in zijn verslag heeft aangegeven dat dergelijke observatiestelling noodzakelijk is om de vragen gesteld aan de deskundige te kunnen beantwoorden.

De duur mag 2 maanden niet te boven gaan.

Aan de observatiestelling komt een einde indien:

- de voorlopige hechtenis wordt opgeheven;
- door het verstrijken van de termijn van twee maanden;
- de beslissing van de rechterlijke overheid dat observatiestelling niet meer nodig is.

De verdachte die zich nog in voorlopige hechtenis bevindt wordt opnieuw in de gevangenis geplaatst.

Dit observatiecentrum zal worden geïntegreerd in de op te richten instelling in Haren, en dit uiterlijk tegen 1 januari 2020.

In afwachting van de oprichting van dit centrum, kunnen geen inobservatiestellingen worden uitgevoerd. In zware gevallen kan de onderzoeksrechter een college van deskundigenpsychiaters aanstellen, hetgeen moet toelaten dat de geestestoestand van de betrokken dader vanuit verschillende invalshoeken wordt bekeken

5. Wie beveelt de internering ?

De internering kan worden uitgesproken door een **onderzoeksgerecht** (raadkamer of kamer van inbeschuldigingstelling) of een **vonnisgerecht** (correctionele rechtbank, hof van beroep, hof van assisen).

Buiten voor het Hof van Assisen zijn de politieke en drukpersmisdrijven uitgesloten, behoudens drukpersmisdrijven die door racisme en xenofobie zijn ingegeven.

De internering kan ook door het Hof van Assisen bevolen worden na het stellen van bijkomende vragen. De redenen van internering moeten in het arrest worden vermeld. Wanneer het een politiek misdrijf of drukpersmisdrijf behelst kan de internering enkel bij unanimitéit van het Hof en de gezworenen worden opgelegd.

6. Procedure voor de onderzoeksgerechten

De procedure van internering voor de onderzoeksgerechten (raadkamer en kamer van inbeschuldigingstelling) inclusief het rechtsmiddel van hoger beroep, verloopt grotendeels identiek aan de bepalingen van art. 127 Wetboek van Strafvordering.

De inverdenkinggestelde moet wel verplicht worden bijgestaan door een advocaat.

Wanneer de internering door de raadkamer of kamer van inbeschuldigingstelling wordt uitgesproken betreft dit een uitspraak ten gronde en zijn de nieuwe regels inzake het aantekenen van hoger beroep van toepassing (verklaring hoger beroep en verzoekschrift met grieven).

7. Procedure voor de vonnisgerechten

Wanneer een persoon aan de interneringsvoorwaarden voldoet, kunnen de vonnisgerechten een persoon interneren. Zoals hoger reeds gezegd kan de rechtbank deze beslissing enkel nemen na de uitvoering van een forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek of actualisatie van een eerder uitgevoerd deskundigenonderzoek.

De rechtscollèges kunnen enkel beslissen over verzoeken tot internering wanneer de betrokkene bijgestaan of vertegenwoordigd door wordt een advocaat.

De zaak kan niet worden behandeld als de advocaat niet aanwezig is op de zitting.

Er zijn verschillende beslissingen mogelijk al naargelang de verdachte al dan niet toerekeningsvatbaar is op het ogenblik van de feiten en op het ogenblik van de berechting.

Toerekeningsvatbaar		Beslissing
Ogenblik van de feiten	Ogenblik van de berechting	
JA	NEEN	internering
JA	JA	veroordeling
NEEN	JA	buitenvervolginstelling
NEEN	NEEN	internering

Wanneer de internering door de raadkamer of kamer van inbeschuldigingstelling wordt uitgesproken betreft dit een uitspraak ten gronde en zijn de nieuwe regels inzake het aantekenen van hoger beroep van toepassing (verklaring hoger beroep en verzoekschrift met grieven).

8. Onmiddellijke opsluiting.

De rechter kan de onmiddellijke opsluiting bevelen indien te vrezen valt dat betrokkene zich aan de uitvoering van de interneringsmaatregel zou trachten te onttrekken of een ernstig gevaar vormt voor de fysieke of psychische integriteit van een derde of zichzelf.

Dit kan enkel gebeuren op vordering van het openbaar ministerie, na een afzonderlijk debat onmiddellijk na de uitspraak. Indien de beklaagde aanwezig is moet hij en zijn raadsman gehoord worden.

De rechter moet afzonderlijk motiveren waarom de onmiddellijke opsluiting noodzakelijk is.

Tegen deze beslissing kan geen verzet of hoger beroep worden ingesteld.

9. Kosten, teruggave, bijkomende veiligheidsmaatregelen en burgerlijke rechtsvordering.

Ingeval de internering wordt uitgesproken, wordt de beklaagde, beschuldigde of in verdenking gestelde veroordeeld in de kosten en, in voorkomend geval, tot teruggave.

De bijzondere verbeurdverklaring wordt uitgesproken.

De geïnterneerde persoon die zedenfeiten heeft gepleegd t.a.v. een minderjarige of met zijn deelneming, kan door de onderzoeks- en vonnisgerechten als bijkomende veiligheidsmaatregel een viertal verbodsbepalingen worden opgelegd.

De rechter doet ook uitspraak over de bij hem regelmatig ingestelde burgerlijke vordering overeenkomstig artikel 1386bis Burgerlijk Wetboek.

Meer info vindt u in artikel 16 tot en met 18 van de wet van 5 mei 2014

II. INTERNERING – UITVOERINGSFASE.

1. Kamer ter Bescherming van de Maatschappij.

De Kamers ter Bescherming van de Maatschappij (KBM) die deel uitmaken van de strafuitvoeringsrechtbank van de rechtbank van eerste aanleg zien toe op de uitvoering van de internering, die werd uitgesproken door de onderzoeksgerechten en vonnisgerechten.

In België is er per Hof van Beroep één KBM, met uitzondering van het Hof van Beroep te Brussel, waar zowel een Nederlandstalige als Franstalige kamer is.

Samenstelling

Deze kamer bestaat uit een rechter-voorzitter, de rechter voor de bescherming van de maatschappij genoemd, die wordt bijgestaan door twee assessoren, onder wie één gespecialiseerd in sociale integratie en de andere in klinische psychologie.

Bevoegdheid ten aanzien van geïnterneerden.

De KBM is **bevoegd voor de geïnterneerden** ten aanzien van wie door de rechterlijke macht een interneringsmaatregel werd uitgesproken.

De KBM beslist over :

- de plaatsing en overplaatsing van de geïnterneerde,
- uitgaansvergunningen,
- het verlof – periode van min. 1dag en max. 14 dagen,
- beperkte detentie – duur van max. 16 uur,
- elektronisch toezicht , invrijheidstelling op proef,
- vervroegde invrijheidstelling met het oog op het verwijderen van het grondgebied.

Deze uitvoeringsmodaliteiten kunnen op elk ogenblik van de internering worden toegekend. Er is dus geen trapsgewijze toekenning van de vrijheden zoals bij veroordeelden.

Geïnterneerden zonder wettige verblijfstitel komen niet in aanmerking voor uitgangsvergunningen met het oog op reclassering, verlof, beperkte detentie, elektronisch toezicht en invrijheidstelling op proef.

Deze personen (geïnterneerden zonder wettige verblijfstitel) kunnen alleen in vrijheid worden gesteld met het oog op verwijdering van het grondgebied. Na een proeftijd van zes jaar zijn ze geacht van rechtswege definitief vrijgesteld te zijn.

Indien zich, nadat de beslissing tot toekenning van een uitvoeringsmodaliteit is genomen doch voor de uitvoering ervan, een situatie voordoet die onverenigbaar is met de modaliteit zelf of met de bepaalde voorwaarden, kan de KBM ambtshalve of op vordering van het openbaar ministerie een wijziging van de beslissing nemen, met inbegrip van een intrekking.

Meer info hierover vindt u in de artikelen 19 tot en met 56 van de wet van 5 mei 2014.

Bevoegdheid ten aanzien van veroordeelden met geestesstoornis.

De KBM is ook **bevoegd om een eventuele internering van een veroordeelde** uit te spreken.

Deze procedure kan opgestart worden op verzoek van de directeur die een advies tot internering opstelt en een dossier dient samen te stellen, waarin o.m. het verslag van psychiater van de gevangenis is opgenomen. Vooraleer te beslissen dient de KBM een extern onderzoek bij een externe forensische psychiater te bevelen. Binnen de maand na ontvangst van het verslag van deze

deskundige dient het openbaar ministerie een gemotiveerd advies op te stellen. Indien dit advies laattijdig wordt opgesteld, brengt het openbaar ministerie zijn advies mondeling uit op zitting.

De procedure voor de KBM verloopt tegensprekelijk en wordt nauwkeurig beschreven in de artikelen 77/1 tot 77/5 van de wet van 5 mei 2014.

Tegen het vonnis van de kamer voor de bescherming van de maatschappij kan hoger beroep worden ingesteld door het openbaar ministerie en door de veroordeelde bij de correctionele kamer van het hof van beroep.

Het hoger beroep moet worden ingesteld binnen een termijn van vijftien dagen die, ten aanzien van het openbaar ministerie begint te lopen vanaf de dag van het vonnis en ten aanzien van de veroordeelde vanaf de dag van kennisgeving. De verklaring van hoger beroep wordt gedaan op de griffie van de strafuitvoeringsrechtbank die deze onverwijld overmaakt aan de griffie van het hof van beroep, die deze onmiddellijk inschrijft in het register van hoger beroep.

De procedure wordt nauwkeurig beschreven in de artikelen 77/6 en 77/7 van de wet van 5 mei 2014.

2.Voorwaarden verbonden aan de toekenning van uitvoeringsmodaliteiten.

De geïnterneerde persoon is bij de toekenning van uitvoeringsmodaliteiten onderworpen aan een aantal algemene voorwaarden , namelijk:

- geen strafbare feiten plegen;
- behalve voor de uitgangsvergunning en de beperkte detentie een vaste verblijfplaats hebben en bij wijziging ervan, zijn nieuwe verblijfplaats onmiddellijk meedelen aan het openbaar ministerie en in voorkomend geval de justitieassistent die met de begeleiding is gelast;
- gevolg geven aan de oproepingen;
- bij voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering, de verplichting om het grondgebied effectief te verlaten en het verbod om binnen een bepaalde proeftijd terug te komen in België, tenzij de geïnterneerde in orde is met het verblijfsrecht en KBM hem voorafgaandelijk dat zou toelaten.

Eventueel kunnen geïndividualiseerde voorwaarden worden opgelegd in het kader van het zorgtraject, of in het belang van het slachtoffer of om tegemoet te komen aan de tegenaanwijzingen.

3.Procedure voor de toekenning van de uitvoeringsmodaliteiten.

Hoewel de uitgewerkte procedureregels in grote mate de stempel dragen van de procedures voor de strafuitvoeringsrechtbanken zoals die voor de veroordeelden zijn geconcipieerd, werd omwille van de specialiteit van de uitvoering van de internering op diverse punten beslist om deze anders te organiseren en een grotere flexibiliteit in te bouwen.

De geïnterneerde persoon dient steeds verplicht bijgestaan of vertegenwoordigd te worden door een advocaat.

De wet van 5 mei 2014 beschrijft in de artikelen 59 tot en met 64 nauwkeurig de procedure voor de herroeping, de schorsing en de herziening van de toegekende modaliteiten.

4.Rol slachtoffer

De nieuwe wet bevat een uitgebreide definitie van wie voor deze wet als slachtoffer wordt beschouwd en bijgevolg in de door de wet bepaalde gevallen kan vragen om te worden geïnformeerd of gehoord bij de toekenning van een uitvoeringsmodaliteit of om voorwaarden in zijn belang te laten opleggen:

- de natuurlijke persoon wiens burgerlijke vordering ontvankelijk en gegrond wordt verklaard;
- de natuurlijke persoon voor wie een vonnis of een arrest bepaalt dat er ten aanzien van hem strafbare feiten zijn gepleegd, of zijn wettelijke vertegenwoordiger;
- de natuurlijke persoon die zich omwille van een situatie van materiële onmogelijkheid of kwetsbaarheid geen burgerlijke partij heeft kunnen stellen;
- de nabestaande van de persoon van wie het overlijden rechtstreeks is veroorzaakt door het strafbaar feit of de nabestaande van een overleden persoon die zich burgerlijke partij had gesteld; onder nabestaande wordt verstaan de echtgenoot van de overleden persoon, de persoon die met hem samenleefde en met hem een duurzame affectieve relatie had, zijn bloedverwanten in opgaande of neerdalende lijn, zijn broers of zussen, alsook anderen die van hem afhankelijk waren;
- de naaste van een niet-overleden slachtoffer die zich omwille van een situatie van materiële onmogelijkheid of kwetsbaarheid geen burgerlijke partij heeft kunnen stellen; onder naaste wordt verstaan de echtgenoot van het niet-overleden slachtoffer, de persoon die met hem samenleeft en met hem een duurzame affectieve relatie heeft, zijn bloedverwanten in opgaande of neerdalende lijn, zijn broers of zussen, alsook anderen die van hem afhankelijk zijn;
- de natuurlijke persoon die zijn wens kenbaar maakt om als slachtoffer te worden geïnformeerd, te worden gehoord of voorwaarden in zijn belang bij de toekenning van uitvoeringsmodaliteiten te laten opleggen, nadat de internering werd bevolen door een onderzoeksgerecht met betrekking tot misdrijven gepleegd ten aanzien van hem.

Zie artikel 3,9° en 4 wet van 5 mei 2014.

5.Controle op de toepassing van de uitvoeringsmodaliteiten.

Het openbaar ministerie is belast met de controle van de geïnterneerde persoon aan wie een uitvoeringsmodaliteit is toegekend.

Het openbaar ministerie ontvangt afschrift van alle verslagen van de instanties betrokken bij de uitvoering van de internering.

Daarnaast kan het openbaar ministerie ook zelf aan de justitieassistent of de dienst bevoegd voor het elektronisch toezicht een verslag vragen over het verloop van de modaliteiten van beperkte detentie, elektronisch toezicht of een invrijheidstelling op proef.

Naast de andere betrokken partijen kan ook het openbaar ministerie de procedure op gang brengen om de opgelegde voorwaarden te schorsen, nader te omschrijven of aan te passen aan de omstandigheden (betreft enkel de niet-substantiële wijziging van de voorwaarden, waarbij de voorwaarden niet mogen verscherpt noch bijkomende voorwaarden opgelegd).

De procedure voor de KBM verloopt verder tegensprekelijk maar wordt hier niet verder behandeld.

6. Voorlopige aanhouding in het kader van de uitvoeringsfase.

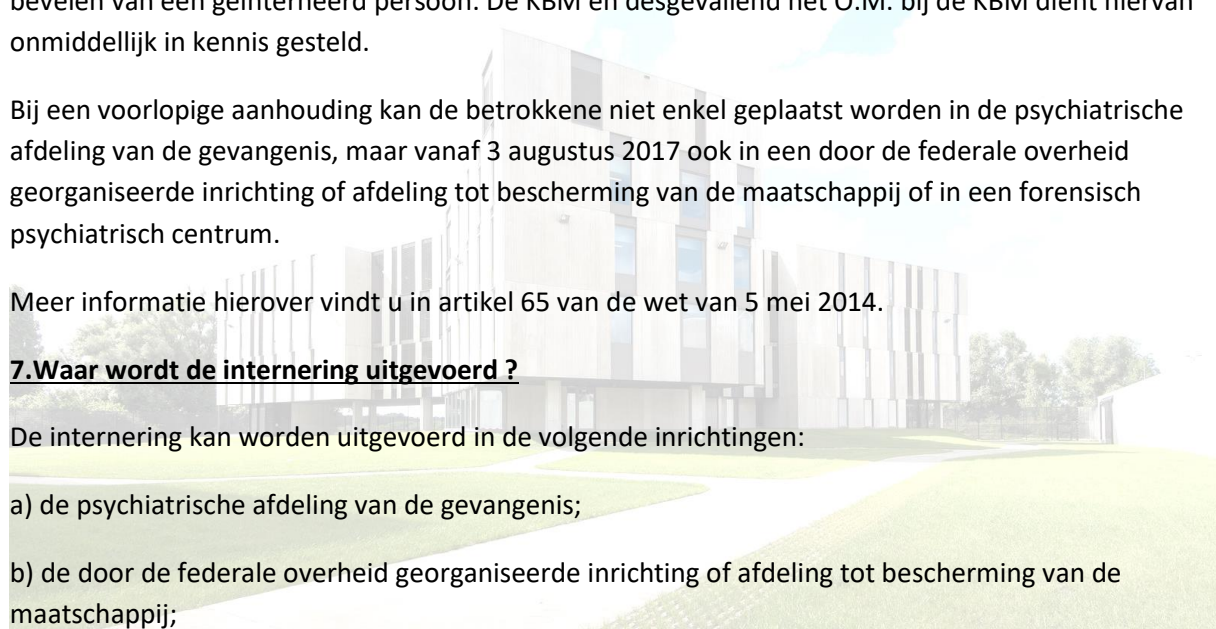
Enkel in het geval dat de geïnterneerde persoon een ernstig gevaar vormt voor de fysieke en psychische integriteit van derden, kan de procureur des Konings van het arrondissement waar de geïnterneerde persoon zich bevindt of het O.M. bij de bevoegde KBM, de voorlopige aanhouding bevelen van een geïnterneerd persoon. De KBM en desgevallend het O.M. bij de KBM dient hiervan onmiddellijk in kennis gesteld.

Bij een voorlopige aanhouding kan de betrokkene niet enkel geplaatst worden in de psychiatrische afdeling van de gevangenis, maar vanaf 3 augustus 2017 ook in een door de federale overheid georganiseerde inrichting of afdeling tot bescherming van de maatschappij of in een forensisch psychiatrisch centrum.

Meer informatie hierover vindt u in artikel 65 van de wet van 5 mei 2014.

7. Waar wordt de internering uitgevoerd ?

De internering kan worden uitgevoerd in de volgende inrichtingen:

-
- a) de psychiatrische afdeling van de gevangenis;
  - b) de door de federale overheid georganiseerde inrichting of afdeling tot bescherming van de maatschappij;
  - c) het door de federale overheid georganiseerd forensisch psychiatrisch centrum;
  - d) de door de bevoegde overheid erkende inrichting die is georganiseerd door een privé-instelling, door een gemeenschap of een gewest of door een lokale overheid, die in staat is aan de geïnterneerde persoon de gepaste zorgen te verstrekken en met wie een overeenkomst betreffende de plaatsing is afgesloten.

Enkel de inrichtingen a) en b) ressorteren onder justitie. De directeur van de inrichting of zijn afgevaardigde is het aanspreekpunt. De geïnterneerde kan nog slechts in een beperkt aantal gevallen in een psychiatrische afdeling van een gevangenis worden opgesloten (in afwachting van de eerste verschijning voor de KBM (Kamer ter Bescherming van de Maatschappij), in geval van voorlopige aanhouding of gedurende de schorsing van een modaliteit.

Voor de inrichtingen c) en d) is de 'verantwoordelijke van de zorg' het aanspreekpunt, dit is de persoon die de concrete zorg verleent aan de geïnterneerde persoon. Deze taak kan ook gedelegeerd worden aan een ander personeelslid die inhoudelijk goed op de hoogte is van het dossier van de geïnterneerde persoon.

De internering van personen die aangehouden zijn ingevolge de voorlopige hechtenis of jegens wie de onmiddellijke opsluiting werd bevolen, vindt voorlopig plaats in de psychiatrische afdeling van de gevangenis.

De onderzoeksgerechten of vonnisgerechten kunnen voor deze personen wel bij afzonderlijke gemotiveerde beschikking overgaan tot de invrijheidsstelling, al dan niet met voorwaarden.

Tegen deze beschikking is geen verzet of hoger beroep mogelijk.

Deze bepaling laat bijvoorbeeld toe om een geïnterneerde persoon die een opnameattest kan voorleggen, zonder verwijl vrij te stellen in een psychiatrische voorziening in afwachting van een verschijning voor de KBM.

8. De definitieve invrijheidstelling.

Voor de definitieve invrijheidstelling is vereist dat de geïnterneerde persoon een proeftermijn van drie jaar, eventueel verlengbaar met telkens maximum twee jaar, heeft ondergaan en zijn geestestoestand voldoende gestabiliseerd is zodat redelijkerwijze niet te vrezen valt dat hij (al dan niet ten gevolge van zijn geestesstoornis, eventueel in samenhang met andere risicofactoren) opnieuw misdrijven zal plegen die in aanmerking komen voor internering.

Het plegen van deze misdrijven hoeft dus niet noodzakelijk het gevolg te zijn van een geestesstoornis waardoor de betrokken persoon is getroffen.

Drie maanden voor het einde van de proeftijd dient het justitiehuis een eindverslag op te stellen, dat in kopie wordt megedeeld aan het O.M.

Het O.M. dient twee maanden voor het einde van de proeftijd een gemotiveerd advies op te stellen en toe te zenden aan de griffie en een kopie mee te delen aan de geïnterneerde persoon en zijn advocaat. Eventueel kan een nieuw forensisch psychiatrisch onderzoek gevorderd worden door het O.M.

Een maand voor het einde van de proeftermijn beslist de KBM over de definitieve invrijheidsstelling, tenzij beslist wordt tot uitvoering van een nieuw forensisch psychiatrisch onderzoek, in welk geval de proeftermijn van rechtswege verlengd wordt met 4 maanden.

De procedure verloopt tegensprekelijk en wordt nauwkeurig in de wet beschreven in de artikelen 66 tot en met 75 van de wet van 5 mei 2014.

De toekenning van de definitieve invrijheidstelling maakt een einde aan de internering. Indien de definitieve invrijheidstelling niet wordt toegekend, wordt de invrijheidstelling op proef, onder de dezelfde voorwaarden of met aangepaste voorwaarden zonder dat deze mogen verscherpt worden

of bijkomende voorwaarden opgelegd, verlengd met een telkens hernieuwbare termijn van maximaal twee jaar.

10.Cassatieberoep.

Tegen de beslissingen van de kamer voor de bescherming van de maatschappij met betrekking tot de toekenning, de afwijzing of de herroeping van de beperkte detentie, het elektronisch toezicht, de vrijstelling op proef en de vervroegde herziening overeenkomstig artikel 62, met betrekking tot de definitieve invrijheidstelling, evenals tegen de beslissing tot internering van een veroordeelde overeenkomstig artikel 77/7, staat cassatieberoep open voor het openbaar ministerie en de advocaat van de geïnterneerde persoon.

Het Hof van Cassatie onderzoekt niet opnieuw de omstandigheden van de zaak. Het kijkt enkel na of de wet juist werd toegepast.

Meer info vindt u in de artikelen 78 en 79 van de wet van 5 mei 2014.

III.SCHEMA'S. (afkomstig van omzendbrief College procureurs-generaal)

1) FEITEN BUITEN TOEPASSINGSGBIED VAN DE INTERNERINGSWET		
OP HET OGENBLIK VAN DE FEITEN (art. 71 Sw)	OP HET OGENBLIK VAN DE BESLISSING	
	Niet geestesgestoord	Wel geestesgestoord ▼ Volledig of ▲ Gedeeltelijk
1° VOLLEDIG geestesgestoord → Toepassing van de schulduitsluitingsgrond (niet toerekeningsvatbaar) VRIJUIT	VRIJUIT	VRIJUIT
2° GEDEELTELIJK geestesgestoord <u>NIEUW!</u> → GEEN toepassing van de schulduitsluitingsgrond (wel toerekeningsvatbaar)	STRAF Eventueel alternatieve straffen	STRAF Eventueel alternatieve straffen (uitstel / probatie met psychiatrische behandeling) OF GEDWONGEN OPNAME (collocatie) PRETORIAANSE PROBATIE – BEMIDDELING IN STRAFZAKEN (m.o.o psychiatrische oplossing) BURGERLIJKE PROCEDURE (art. 1386 BW)
3° NIET geestesgestoord → Toerekeningsvatbaar	STRAF Eventueel alternatieve straffen	STRAF Idem supra

2) FEITEN BINNEN TOEPASSINGSGBIED VAN DE INTERNERINGSWET		
OP HET OGENBLIK VAN DE FEITEN (art. 71 Sw)	OP HET OGENBLIK VAN DE BESLISSING (ART. 9 INTERNERINGSWET)	
	Niet geestesgestoord	Wel geestesgestoord
		▼ Volledig ▲ Gedeeltelijk
1° VOLLEDIG geestesgestoord → Toepassing van de schulduitsluitingsgrond (niet toerekeningsvatbaar)	VRIJUIT	INTERNERING
2° GEDEELTELIJK geestesgestoord → GEEN toepassing van de schulduitsluitingsgrond (wel toerekeningsvatbaar)	STRAF (ev. alternatieven)	INTERNERING
3° NIET geestesgestoord → Toerekeningsvatbaar	STRAF (ev. alternatieven)	INTERNERING

IV. WETGEVING.

Op 9 juli 2014 werd de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. De inwerkingtreding ervan was bepaald op uiterlijk 1 juli 2016.

De voornoemde wet werd gewijzigd door de wet van 4 mei 2016 houdende internering en diverse bepalingen inzake Justitie (B.S. 13 mei 2016).

De inwerkingtreding werd uitgesteld naar 1 oktober 2016.

De wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen abnormalen, gewoontemisdadigers en plegers van bepaalde feiten wordt opgeheven bij de inwerkingtreding van deze nieuwe wet.

De wet van 6 juli 2017 houdende vereenvoudiging, harmonisering, informatisering en modernisering van bepalingen van burgerlijke recht en van burgerlijk procesrecht alsook van het notariaat, en houdende diverse bepalingen inzake justitie (B.S. 3 augustus 2017 – titel 18), die in werking is getreden op 3 augustus 2017, heeft tenslotte nog een aantal wijzigingen aangebracht aan de wet betreffende de internering.

V. WAARSCHUWING.

Deze brochure geeft een algemeen overzicht van de stand van de wetgeving op datum van januari 2018. Een uitleg in detail zou - gelet op de uitvoerige wetgeving terzake - de brochure te lang en te onoverzichtelijk maken.

Sommige onderdelen kunnen op korte termijn gewijzigd worden en het is dan ook aangewezen telkens de laatste stand van de wetgeving na te kijken.

U kan geen rechten ontleen aan de inhoud van deze brochure.

VI. MEER INFORMATIE NODIG?

Op het internet is er allerlei documentatie beschikbaar over internering uitgaande van verschillende instanties. De informatie is evenwel niet altijd up-to-date.

Kijk ook grondig na of de wet inmiddels niet gewijzigd is.

VII.BRONNENMATERIAAL.

Het bronnenmateriaal bevat een rechtstreekse link naar het internet.

[Wet van 5 mei 2014 betreffende de internering \(B.S. 9 juli 2014\)](#)

[Wet van 4 mei 2016 houdende internering en diverse bepalingen inzake Justitie \(B.S. 13 mei 2016 – hoofdstuk 17\).](#)

[Wet van 6 juli 2017 houdende vereenvoudiging, harmonisering, informatisering en modernisering van bepalingen van burgerlijke recht en van burgerlijk procesrecht alsook van het notariaat, en houdende diverse bepalingen inzake justitie \(B.S. 3 augustus 2017 – titel 18\)](#)

[Wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten \(B.S. 15 juni 2006\).](#)

[Strafwetboek](#)

[Gerechtelijk Wetboek](#)

[Burgerlijk Wetboek – artikel 1386bis](#)

[Wetboek van Strafvordering – onder meer art. 127](#)

[Omzendbrief College Procureurs-generaal 1/2018](#)

[Informatiebrochure internering- Schakelteam Internering](#)